

Jau pārdzīvotās izmaiņas

Cēsu pilsētas SIA "Vinda" ir Cēsu pašvaldības kapitālsabiedrība ar vairāk nekā 30 gadu pieredzi, kas sniedz centralizētos ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus Cēsu pilsētā, Vaives pagasta Rīdzenē un Krīvos, Priekuļu pagasta Jāņmuižā un Drabešu pagasta Agras ciemā.

Saruna ar uzņēmuma vadību notika 5. decembrī, un ievadā direktors Varis Ādamsons atgādināja, ka tieši tajā dienā aprit 31 gads, kopš uzņēmums nes "Vindas" vārdu. 1991. gada 5. decembrī Uzņēmumu reģistrā tika reģistrēts Cēsu pilsētas pašvaldības uzņēmums "Vinda". V. Ādamsons stāsta, ka piedzīvotas vairākas reformas. 2005. gadā no Izglītības un

zinātnes ministrijas "Vinda" labprātīgi pārņēma Jāņmuižas ūdenssaimniecības un kanalizācijas sistēmu, jo jāņmuižnieki bija atstāti likteņa varā. Priekuļu novada pašvaldība atteicās pārņemt ciema ūdenssaimniecību un kanalizāciju.

Kad Cēsu pilsētai pievienojās Vaives pagasts, "Vinda" pārņēma īpašumā un apkalpošanā tīklus Rīdzenē un Krīvos.

Šogad pārņemts Agras ciemats. Līdz tam jau kādu laiku ciematam tika piegādāts ūdens un sūknēta kanalizācija, bet tad norēķini notika ar Amatas novada pašvaldību, tagad tīkli pārņemti "Vindas" bilancē un norēķini notiek nepastarpināti ar iedzīvotājiem.

Ācīmredzot pozitīvā pieredze bija viens no iemesliem, kāpēc pašvaldība grib uzturēt "Vindai" pārņemt ūdenssaimniecības un kanalizācijas sistēmu visā Cēsu novadā.

Novembra domes sēdē deputāti pieņēma lēmumu noteikt, ka Cēsu novadā ūdenssaimniecības pakalpojumi nododami viena uzņēmuma pārziņā. Atbilstoši lēmumam pašvaldības kapitālsabiedrība SIA "Vinda" pilnvarota izstrādāt un ieviest vienotu ūdenssaimniecības sistēmu visā novadā.

"Vindai" uzdots līdz nākamā gada 1. jūnijam veikt esošās ūdenssaimniecības sistēmas izvērtēšanu un izstrādāt rīcības plānu, iekļaujot laika grafiku un nepieciešamos finanšu resursus noteiktā mērķa sasniegšanai, proti, vienotas sistēmas ieviešanai visā novadā.

Svarīgākais - informācija

Uzņēmuma valdes priekšsēdētājs Varis Ādamsons stāsta, ka process sācies: "Esam lūguši visām pašvaldības apvienību pārvaldēm noteikt atbildīgās personas, kas ir kompetentas šajos jautājumos, lai veidotu darba grupu, kurā pārrunātu, kādā veidā un kādos termiņos rīcības plāna izstrāde varētu notikt."

Novadā ir aptuveni 30 vietas, ko nāksies apsekot un nākotnē pārņemt. V. Ādamsons atklāj, ka neliela situācijas apzināšana veikta jau 2020. gada sākumā, kad runas par reformu vēl tikai virvoja gaisā. "Vindas" pārstāvji, cik to atļāva "Covid-19" ierobežojumi, tikās ar tagad apvienoto novadu vadītājiem, un secinājums bija, ka turpmākos četrus gadus ūdens-

Uzņēmums "Vinda" jaunu izaicinājumu priekšā

saimniecību turpinās pārvaldīt pagastu pārvaldes, jo komunālās saimniecības bija ļoti komplicētas, ietverot ūdensapgādi, kanalizāciju, arī siltumapgādi, ceļu uzturēšanu un daudz cita.

"Jautājums, kā to sadalīt, ja speciālisti, darbinieki konkrētajā teritorijā aptvēra visas pieminētās jomas. Elektriķis gādāja, lai viss kārtībā ūdensapgādē, siltumapgādē, citviet, ar kravas mašīnu veda granti situācijā, kas bija saistīta ar ūdens apgādi, pildīja arī citas komunālās saimniecības vajadzības. Un tā ar katru cilvēku un tehnikas vienību, un ir bezgala grūti saprast, kā to veiksmīgi sadalīt," saka V. Ādamsons.

V. Ādamsons stāsta, ka tagad ir zināms viens pārņemamais objekts - "Līgatnes komunālservis", kur sāks izpēti procesus. (Te jāpaskaidro, ka pirms "Līgatnes komunālservisa" likvidācijas procesa uzsākšanas vēl jāsakārto ar šo kapitālsabiedrību saistīti jautājumi, tā novada domes sēdē atzina pašvaldības izpilddirektore Līga Bukovska. Pēc viņas teiktā, iespējamas arī maksātspējas pazīmes.)

"Sliktākā lieta pie pārņemšanas, ka nav informācijas, lai varētu saprast, kā strādā Līgatnes ūdensapgādes un kanalizācijas sistēma. Ir karšu materiāls, bet vajadzētu cilvēku, kurš ir tajā ziņošs, diemžēl daudzi darbinieki nomainījušies."

Taču nepietiek tikai iepazīties ar dokumentiem, katru objektu vajadzētu apsekot dabā. Centīsimies to izdarīt iespējami ātrāk, bet jāņem vērā, ka ziemā, kad ir sniegš, visu nevar redzēt. Taču sāksim ar to, ka lūgšim, lai sagatavo dokumentāciju par visiem tīk-

liem, par visiem projektiem, kas realizēti. Iespējams, te būs problēmas, jo, kā jau minēts, darbinieki mainījušies, nav atstāta informācija, kur kas atrodams," saka V. Ādamsons.

Problēmas, ko nāksies risināt

"Vindai", pārņemot vairāk objektu un tā palielinoties darba apjomam, radīsies jaunas problēmas. Tostarp vajadzība pēc kvalificētiem darbiniekiem. Šobrīd "Vindā" nodarbināto skaits atbilst Cēsu pilsētas un citu uzņēmuma pārziņā esošo tīklu apkalpošanai.

"Centīsimies saprast, kā būs ar darbiniekiem, speciālistiem, kuri varētu pārnākt uz "Vindu" no pārvaldēm," saka V. Ādamsons. "Neslēpšu, ka gribam, lai tur, kur sāksim strādāt, tiktu pārnesta "Vindas" pieredze, lai arī citur būtu kārtība, pie kādas esam pieraduši, strādājot Cēsīs. Iespējams, tas būs liels izaicinājums, lai katrs saprastu, kas ir viņa pienākums, par ko viņam jāatbild, tostarp gādāt par šo kārtību. Un tai jābūt visur, ja tā būs birojā, kārtība būs arī sūknētavā, attīrīšanas iekārtās un visā sistēmā. Bet, ja redzu, ka *bardaks* ir birojā vai darbnīcās, maz ticams, ka citur būs citādi. Tāpēc šis ir svarīgs kritērijs."

Tehniskās struktūrvienības vadītāja Vija Šveice norāda, uzņēmums visu laiku gājis uz optimizāciju, tagad "Vindā" apmēram 40 darbinieki: "Pārņemot Jāņmuižu, Agru, Rīdzeni, klāt nevienu neņēmām, tāpēc tagad atstāst darbiniekus, kurus iesaistīt izpētē, nav viegli. Ja ņemam kādu

klāt, no kā viņam maksāt? Bez tam atrast speciālistu, kurš uzreiz gatavs sākt strādāt, ir gandrīz neiespējami, viņš vispirms jāapmāca, bet tas atkal prasa cilvēku resursus."

Uzņēmumā arī norāda, ka inženierus darba tirgū nav iespējams atrast. "Vindā" tehniskajā daļā strādā četri inženieri, bet tikai V. Šveice ir pieņemta kā diplomēta speciāliste, pārējie trīs jau bija uzņēmuma darbinieki, kuri izmācījušies neklātienē. Un augstskolās, kur profesionālus sagatavo, interese par šo jomu minimāla. Arī kvalificēti elektriķi – automātiķi ir liels deficīts, bet, ņemot vērā, cik daudz objektu nāks klāt, šie speciālisti būs vajadzīgi. Tā ir vēl viena problēma, ko nāksies risināt, bet, iespējams, daudz var atklāties, iepazīstoties ar situāciju katrā pārņemamajā objektā, atzīst V. Ādamsons.

Tas ir darbs, kas jāizdara

Domes sēdē tika norādīts, ka situācijas apzināšanai un rīcības plāna izstrādes procesam finansējums nav nepieciešams, bet tas taču ir izmaksas? Ja to apmaksā "Vinda", tātad to finansē esošie klienti?

V. Ādamsons gan norāda, ka patlaban nav iespējams pateikt, cik darbs izmaksās: "Vispirms jāaizbrauc, jāsarēķina, tikai tad varam piestādīt rēķinu, arī pasākumu plānu ar aprēķiniem, cik izmaksās pārņemšana, jo pieļauju, būs jāiegulda līdzekļi sistēmas sakārtošanai. Iespējams, nāksies piesaistīt kādus uzņēmumus, kas

veiks nepieciešamo, par to būs jāmaksā pašvaldībai, to neapmaksāsim no esošo klientu naudas. Ir informācija, ka dažviet mazās attīrīšanas iekārtas, kas savulaik izbūvētas par Eiropas finansējumu, nestrādā. Mums ir pieredze ar Rīdzeni un Krīviem Vaives pagastā, kur attīrīšanas iekārtas izbūvēja par Eiropas fondu naudu, bet mēs pēc tam pārtaisījām, lai tās atbilstoši darbotos."

Tomēr "Vindas" vadītājs norāda, ka ir gatavi izaicinājumam: "Pastāvēs, kas mainīsies. Nevaram teikt, ka pārņemsim tikai to, kas ir pilnīgā kārtībā, kur nekas nav jāiegulda, bet citu pārņemsim, kad viss būs atjaunots. Tā nedrīkst, apzināties, ka tas ir izaicinājums un par visu sarunu ceļā var vienoties. Tas ir darbs, kas jāizdara. Varam atcerēties, kāda bija situācija Cēsīs, kad sākām strādāt. Ir tikai jāķeras klāt un pakāpeniski jācenšas sakārtot. Ja Cēsīs esam sistēmu sakārtojuši, gan jau arī ar visu novadu tiks galā. Tas prasīs laiku, bet nav jāsteidz."

Svarīgi, lai pašvaldība ir saprotoša, pretimnākoša, lai pēc pārņemšanas nesaka, ka tagad tā ir "Vindas" problēma, lai iepriekšējo neizdarība negultos uz mūsu pleciem.

Gaida ļoti liels darba apjoms, tāpēc būs ļoti priecīgi, ja būs atsaucība no nākamā kolēģu puses. Jāatzīmē, ka šobrīd ar pašvaldību izveidojusies ļoti laba komunikācija. Gada sākumā to kritizēju, bet, kopš mainījušies cilvēki, viss ir ļoti labi. Sarunas notiek nemitīgi, un, ņemot vērā mums doto uzdevumu, tas ir ļoti pozitīvi." □

ŪDENS UN KANALIZĀCIJAS TARIFI NOVADĀ

Izvēloties vietu dzīvošanai, cilvēku interesē, cik maksā pakalpojumi. Tostarp cik būs jāmaksā par ūdeni un kanalizāciju, ja tiek izmantots centralizēts pakalpojums. Šķiet, to vienkārši uzzināt pašvaldības mājaslapā. Taču, izrādās, nav tik vienkārši. Cēsu novada mājaslapā tāda informācija nav rodama (Varbūt grūti atrodama?). Var tarifus meklēt apvienību pārvalžu vietnēs, kur tiem vajadzētu būt un tiešām ir, bet tikai dažās.

"Druvas" atrastie tarifi, kas, cērams, nav mainījušies. Cenas bez PVN.

CĒSĪS, RĪDZENĒ, KRĪVOS,

JĀŅMUIŽĀ UN AGRAS CIEMĀ, kur pakalpojumu nodrošina uzņēmums "Vinda", no 1. oktobra stājās spēkā jaunais tarifs:
ūdens: 1,78 EUR/m³,
kanalizācija: 1,17 EUR/m³.

AMATAS APVIENĪBA

Ūdens ar skaitītāju: 0,95 EUR/m³, ja nav skaitītāja – 5,90 EUR no cilvēka mēnesī.
Kanalizācija ar skaitītāju: 0,95 EUR/m³, ja nav skaitītāja – 5,90 EUR no cilvēka mēnesī.

JAUNPIEBALGAS APVIENĪBA

Ūdens: Jaunpiebalgas ciemā 1,40 EUR/m³, ja nav skaitītāja – 6,30 EUR no cilvēka mēnesī. Melbāržu

ciemā: 0,73 EUR/m³, ja nav skaitītāja – 3,29 EUR no cilvēka mēnesī.
Kanalizācija: Jaunpiebalgas ciemā – 1,59 EUR/m³, ja nav skaitītāja – 7,16 EUR no cilvēka mēnesī.
 Melbāržu ciemā: 1,48 EUR/m³, ja nav skaitītāja – 6,66 EUR no cilvēka mēnesī.

LĪGATNES APVIENĪBA

ūdens: 1,17 EUR/m³,
kanalizācija: 1,74 EUR/m³.

PĀRGAUJAS APVIENĪBA

Par ūdens piegādi:
 Straupē – 0,61 EUR/m³,
 Stalbē, Rozulā – 0,65 EUR/m³,
 Raiskumā – 0,61 EUR/m³.
Kanalizācija:

Straupē – 0,66 EUR/m³,
 Stalbē – 0,53 EUR/m³,
 Rozulā – 0,67 EUR/m³,
 Raiskumā – 0,68 EUR/m³.

PRIEKUĻU APVIENĪBA

Par patērēto ūdeni:
 Priekuļu pagastā – 1,04 EUR/m³,
 Liepā – 1,24 EUR/m³,
 Mārsnēnos – 0,86 EUR/m³,
 Veselavā – 1,18 EUR/m³,
 Dukuros – 0,64 EUR/m³,
Kanalizācija:
 Priekuļu pagastā – 1,43 EUR/m³,
 Liepā – 1,59 EUR/m³,
 Mārsnēnos – 1,36 EUR/m³,
 Veselavā – 0,70 EUR/m³,
 Dukuros – 0,64 EUR/m³.

VECPIEBALGAS APVIENĪBA

Ūdens: 0,92 EUR/m³,
Kanalizācija: 0,96 EUR/m³.

Lappusi sagatavojis
JĀNIS GABRĀNS

Projektu finansē
 Mediju atbalsta fonds
 no Latvijas valsts
 budžeta līdzekļiem

MAF
 Mediju atbalsta fonds

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par saturu atbild projekta īstenotājs izdevniecība SIA "Cēsu Druva".